

Den 7. oktober 2016

Ny model for tavshedspligt og offentliggørelse i forbindelse med forskningsbaseret myndighedsbetjening

Forskningsbaseret myndighedsbetjening udgør en central del af grundlaget for moderne såvel politikudvikling som af den sektorspecifikke forskning og vidensproduktion på universiteterne. Miljø- og Fødevarerministeriet er den største statslige aftager af forskningsbaseret myndighedsbetjening. Det sker via ministeriets rammeaftaler med hhv. Aarhus Universitet, Danmarks Tekniske Universitet samt Københavns Universitet samt ved tilkøb af konkrete rådgivnings- og forskningsydelser.

Der har været rejst kritik af Miljø- og Fødevarerministeriets standardkontrakter for tilkøb. Disse er udviklet og anvendt i det tidligere Miljøministerium under skiftende regeringer. Kritikken har især gået på bestemmelser vedr. tavshedspligt og offentliggørelse.

Miljø- og Fødevarerministeriet er bl.a. derfor ved at revidere standardkontrakterne i tæt dialog med universiteter, relevante ministerier og Kammeradvokaten. Vurderingen er, at de hidtidige standardkontrakter for tilkøb på enkelte punkter vedr. tavshedspligt og offentliggørelse har været for vidtgående. De reviderede kontrakter vil derfor blive præciseret i overensstemmelse med gældende ret på disse punkter.

Miljø- og Fødevarerministeriet, Aarhus Universitet, Danmarks Tekniske Universitet samt Københavns Universitet er enige om nedenstående principper for revisionen af kontrakter i forhold til tavshedspligt og offentliggørelse.

Grundlaget for samarbejdet om forskningsbaseret myndighedsbetjening er, at al forskning og rådgivning kan offentliggøres, når den er færdig, og at samarbejdet hviler på principperne om åbenhed, armslængde og universiteternes metodefrihed. Ny viden fra universiteterne skal nyttiggøres og bringes i spil, når den foreligger.

Når ministeriet bestiller en rådgivningsleverance hos universitetet aftales samtidig tidspunktet for aflevering. Udgangspunktet er, at universitetet frit kan offentliggøre leverancen, når den er afleveret. Det kan dog aftales at udsætte offentliggørelsen i op til 7 arbejdsdage efter leverancens aflevering, af hensyn til ministeriets forberedelse af sagen.

I nogle tilfælde kan der i leverancer være oplysninger, som efter lovgivningen er omfattet af tavshedspligt. I disse tilfælde gælder følgende:

- Det er universitetet, der ud fra lovgivningen træffer selvstændig afgørelse om, i hvilket omfang en konkret leverance indeholder oplysninger, som er omfattet af tavshedspligt, og herunder om der evt. er grundlag for at udsætte offentliggørelse af leverancen eller oplysninger i denne, indtil begrundelsen for tavshedspligten ikke længere er til stede.
- MFVM kan gøre universitetet opmærksom på, at MFVM finder, at oplysninger er omfattet af tavshedspligt og i givet fald evt. anmode om at udsætte offentliggørelse af leverancen eller oplysninger i denne. Anmodning og begrundelse sker skriftligt.
- Parterne rådfører sig med hinanden i evt. tvivlsspørgsmål, om hvornår der foreligger tavshedspligt. Hermed sikres det, at hver part er i besiddelse af alle relevante oplysninger, når der skal træffes afgørelse i en sag.

Eksempelvis kan der efter en konkret vurdering foreligge tavshedspligt i forbindelse med universitetets rådgivning om effekterne af en ændring af en støtteordning, hvor en offentliggørelse af leverancen før ordningens ikrafttræden vil kunne påvirke privates beslutninger f.eks. i forhold til køb og salg af ejendom og andre aktiver, der er omfattet af støtteordningen.

Grundlaget for samarbejdet er dog altid, at alle leverancer, som indgår i grundlaget for en beslutning offentliggøres, når de er afleveret, så de er fuldt tilgængelige i beslutningsprocessen.

Miljø- og Fødevareministeriet vil i samarbejde med universiteterne følge praksis tæt og evaluere denne et år efter de nye kontrakters ibrugtagning.